BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CỦA GIẢNG VIÊN Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGUYỄN TRÃI HÀ NỘI ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC

Trần Tô Cẩm Nhung
Trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội

Tóm tắt: *Bài viết trình bày thực trạng và đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên tại Trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội trong bối cảnh yêu cầu đổi mới giáo dục và đào tạo toàn diện. Qua phân tích thực tiễn, tác giả nhận định công tác quản lý hiện nay vẫn còn tồn tại nhiều bất cập, chưa theo kịp yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo. Từ đó, bài viết đề xuất hệ thống biện pháp quản lý trọng tâm .*

Từ khóa*: Quản lý giảng dạy, giảng viên đại học, đổi mới giáo dục, Trường Đại học Nguyễn Trãi.*

MANAGEMENT MEASURES FOR LECTURING ACTIVITIES OF LECTURERS AT NGUYEN TRAI UNIVERSITY, HANOI TO MEET EDUCATIONAL INNOVATION REQUIREMENTS

Tran To Cam Nhung
Nguyen Trai University, Hanoi

Abstract: *This article presents the current situation and proposes several measures to enhance the management efficiency of lecturers' teaching activities at Nguyen Trai University, Hanoi, in the context of comprehensive educational and training reform requirements. Through practical analysis, the author finds that the current management work still has many shortcomings and has not kept pace with the demand for improving training quality. Based on this, the article proposes a system of key management measures.*

Keywords: *teaching management, university lecturers, educational innovation, Nguyen Trai University.*

Nhận bài: 22/03/2025 *Phản biện: 18/04/2025* *Duyệt đăng: 23/04/2025*

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng, giáo dục và đào tạo đã trở thành động lực then chốt cho sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia. Ở Việt Nam, Đảng và Nhà nước luôn xác định giáo dục là quốc sách hàng đầu, trong đó đội ngũ giảng viên đại học giữ vai trò then chốt quyết định đến chất lượng đào tạo nguồn nhân lực. Thực hiện yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục theo tinh thần Nghị quyết 29-NQ/TW của Trung ương Đảng, các trường đại học cần không ngừng nâng cao chất lượng quản lý hoạt động giảng dạy, đặc biệt là đổi mới phương thức quản lý giảng viên một cách đồng bộ, hiệu quả.

Tại Trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội, hoạt động giảng dạy được xem là nhiệm vụ trung tâm, có ý nghĩa quyết định đến thương hiệu và uy tín đào tạo của nhà trường. Tuy nhiên, thực tế công tác quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên vẫn còn bộc lộ một số hạn chế, ảnh hưởng đến chất lượng và hiệu quả đào tạo. Xuất phát từ yêu cầu thực tiễn đó, bài viết tập trung nghiên cứu, phân tích thực trạng và đề xuất hệ thống các biện pháp quản lý phù hợp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động giảng dạy của giảng viên trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên ở trường đại học nguyễn trai hà nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

Lý luận dạy học đã chỉ rõ, quá trình đào tạo ở đại học là sự tác động qua lại giữa người dạy và người học nhằm thực hiện nội dung dạy học theo mục tiêu đã xác định. Trong các thành tố của quá trình dạy học, giáo viên là một trong những thành tố có vai trò chủ đạo, tác động đến các thành tố khác. Khi nói về vai trò của đội ngũ giáo viên Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: "Nhiệm vụ giáo dục rất quan trọng và vẻ vang, vì nếu không có thầy thì không có giáo dục...". Ở bậc đại học, giảng viên có vai trò quan trọng và có ý nghĩa quyết định đến chất lượng đào tạo của mỗi nhà trường, hoạt động chủ yếu của giảng viên ở các trường đại học là , đó là trang bị kiến thức, kỹ xảo, kỹ năng nghề nghiệp nhằm phát triển toàn diện năng lực và phẩm chất người học đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Vì vậy, các trường đại học phải chú ý quan tâm, bồi dưỡng giảng viên và quản lý HĐGD của giảng viên một cách thống nhất, chặt chẽ, hiệu quả góp phần nâng cao chất lượng GD, ĐT.

Đảng ta đã thực sự coi "Giáo dục là quốc sách hàng đầu". Hội nghị TW4 khóa VII đã khẳng định "Giáo dục - Đào tạo là chìa khóa để mở cửa tiến

vào tương lai". Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần xây dựng đất nước, xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc.

Quản lý hoạt động dạy học ở đại học là một trong những nội dung chủ yếu của quản lý nhà trường. Quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên ở trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội cũng không nằm ngoài những nội dung, phương pháp, hình thức quản lý nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo nhân lực cho xã hội đáp ứng yêu cầu xã hội.

Những năm qua, Đảng ủy, Ban giám hiệu nhà trường đã rất quan tâm đến hoạt động đào tạo và quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên và coi đây là nhiệm vụ chính trị trung tâm của nhà trường

Tuy nhiên thực tế, công tác quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên ở Trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội vẫn còn nhiều khó khăn, bất cập, chưa đáp ứng được yêu cầu của đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục. Những hạn chế đó phần nào ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục và đào tạo của nhà trường.

2.2. Một số biện pháp nâng cao chất lượng giảng dạy của giảng viên ở Trường Đại học Nguyễn Trãi, Hà Nội

2.2.1. Phát huy vai trò, trách nhiệm các chủ thể quản lý trong Nhà trường

Trước yêu cầu đổi mới toàn diện GD,ĐT đã đặt ra đối với nhiệm vụ giảng dạy đòi hỏi ngày càng cao, trong khi đó nhận thức, trách nhiệm, năng lực của một số cán bộ quản lý và giảng viên đối với việc quản lý HĐGD vẫn còn hạn chế. Vì vậy, phát huy vai trò các chủ thể trong lãnh đạo đối với công tác quản lý HĐGD là một yêu cầu khách quan, điều kiện cơ bản, có ý nghĩa quyết định đến thành công trong quản lý HĐGD, cụ thể: Đối với Ban giám hiệu, các khoa giáo viên cần xây dựng nghị quyết chuyên đề và chương trình hành động mang tính đột phá vào HĐGD của giảng viên. Tăng cường các thiết chế lãnh đạo, quản lý, nhất là các thiết chế thực thi HĐGD đối với giảng viên, mang lại hiệu lực, hiệu quả cao trong quản lý. Phòng Đào tạo và các phòng, ban chức năng kết hợp với các khoa giáo viên làm tốt vai trò tham mưu cho Ban Giám hiệu Nhà trường về quản lý chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, nhất là quản lý HĐGD; thông qua đội ngũ cán bộ quản lý các phòng, ban chức năng, các khoa giáo viên và đội ngũ giảng viên có trình độ, kinh nghiệm giảng dạy để nâng cao hiệu quả xây dựng chủ trương, biện pháp lãnh đạo và tổ chức thực hiện tốt việc quản lý HĐGD của giảng viên. Các khoa giáo viên, tổ bộ môn, cùng với các cơ quan chức năng của Nhà trường chủ động bám sát thực tiễn HĐGD của giảng viên, phát huy một cách tối đa sức mạnh của các tổ chức và mỗi cán bộ, giảng viên vào các hoạt động lãnh đạo, quản lý, đặc biệt là vai trò tham mưu, hướng dẫn, tổ chức, kiểm tra, đánh giá theo chức trách, nhiệm vụ, thực hiện lãnh đạo có hiệu quả công tác quản lý HĐGD ở tất cả các bộ phận trong Nhà trường, tạo sự chuyển biến rõ nét và trở thành nền nếp quản lý ở tất cả các cấp để cho chất lượng, hiệu quả HĐGD của giảng viên ngày càng được nâng lên.

Phát huy vai trò, trách nhiệm của các chủ thể trong chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện quản lý HĐGD của giảng viên. Chỉ đạo, hướng dẫn là chức năng cơ bản của công tác quản lý, để đánh giá đúng chất lượng quản lý HĐGD của giảng viên, phải thông qua việc thực hiện nhiệm vụ, chức trách của từng cấp, từng bộ phận; phân cấp quản lý, chỉ đạo, hướng dẫn rõ ràng, cụ thể, tránh chồng chéo hoặc thiếu sót nội dung quản lý. Vì vậy, cần phải phát huy vai trò của các chủ thể trong thực hiện quản lý HĐGD; tiến hành xây dựng, bổ sung hoàn thiện và ban hành quy chế, quy định về HĐGD và quản lý HĐGD đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đào tạo của nhà trường những năm tới.

Đối với các cơ quan chức năng, đặc biệt là Phòng Đào tạo và Phòng Khảo thí, cần nâng cao năng lực, trách nhiệm và chất lượng, hiệu quả việc tham mưu, tổ chức, chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, khoa giáo viên, đơn vị quản lý học viên về thực hiện quản lý HĐGD; tập trung vào việc xây dựng, ban hành hệ thống các văn bản quản lý HĐGD của giảng viên; phối, kết hợp và phát huy sức mạnh của các khoa giáo viên trong việc quản lý, đổi mới, hoàn thiện chương trình, nội dung, phương pháp giảng dạy các đối tượng; theo dõi, đôn đốc các chủ thể hoạt động theo quy chế; thanh tra, kiểm tra việc thực hiện các HĐGD trong Nhà trường.

Đối với các khoa giáo viên và từng giảng viên, là chủ thể trong quản lý và tổ chức HĐGD, người quyết định trực tiếp hiệu quả giảng dạy và chất lượng HĐGD của Nhà trường. Vì vậy, vấn đề quan trọng của các khoa giáo viên, tổ bộ môn và đội ngũ giảng viên là: phát huy cao nhất vai trò, ý thức, trách nhiệm của toàn thể đội ngũ trong thực hiện có chất lượng, hiệu quả nhiệm vụ giảng dạy, tất cả vì mục tiêu đào tạo cán bộ cho sự nghiệp cách mạng. Tiếp tục cụ thể hoá, tăng cường và thực hiện có hiệu quả quy chế, các quy định trong

thực hiện nhiệm vụ giảng dạy và quản lý HĐGD; chú trọng bồi dưỡng, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nhất là phẩm chất nghề nghiệp, từng bước vận dụng đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng hiện đại, khắc phục lối truyền thụ kiến thức một chiều, tư duy truyền thống, đáp ứng yêu cầu đổi mới GD, ĐT và chuẩn hoá năng lực giảng dạy của giảng viên hiện nay.

2.2.2. Tổ chức thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giảng viên

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy là một biện pháp cơ sở, chủ đạo để thực hiện các biện pháp khác, chức năng chủ yếu trong công tác quản lý trường học, đặc biệt chi phối trực tiếp đến nội dung, chất lượng giảng dạy của giảng viên, đảm bảo quá trình giảng dạy của giảng viên đúng tiến trình và mục tiêu đào tạo của từng đối tượng. Đồng thời giúp nhà quản lý có tầm nhìn tổng thể, toàn diện, đánh giá chính xác kết quả và chất lượng HĐGD của giảng viên.

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, giúp các chủ thể quản lý xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, biện pháp quản lý, chỉ đạo việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giảng viên một cách khoa học, hiệu quả; từ đó có sự quan tâm đúng mức đến việc nghiên cứu thực hiện nội dung khoa học, sáng tạo, lựa chọn phương pháp, hình thức thực hiện phù hợp; ngăn ngừa, khắc phục được những hạn chế, bất cập khi thay đổi trong thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, đáp ứng với mục tiêu đào tạo, yêu cầu đổi mới giáo dục và nhiệm vụ giảng dạy của giảng viên Nhà trường hiện nay.

Nội dung quản lýthực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy là nhân tố tạo nên những nội dung hoạt động cơ bản của giảng viên trong thực hiện nhiệm vụ; đồng thời quy định việc lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức, phương tiện để Nhà quản lý chỉ đạo, điều hành, tổ chức các HĐGD của giảng viên đạt được mục tiêu quản lý đề ra.

2.2.3. Thực hiện quy trình quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên trong thực tiễn nghiêm túc có hiệu quả

Thực hiện tốt quy trình HĐGD của giảng viên trong thực tiễn là quản lý việc thực hiện các khâu, các bước trong quy trình HĐGD của giảng viên (khâu chuẩn bị giảng dạy, khâu tổ chức thực hiện giảng dạy của giảng viên và tổ chức các hoạt động sau bài giảng) cần tập trung quản lý tốt các hoạt động chính của giảng viên như: hoạt động lên lớp, tổ chức tự học, tổ chức điều khiển xêmina, chỉ đạo thực hành thực tập đến tổ chức ôn tập, chuẩn bị, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của sinh viên. Các nội dung quản lý thực hiện giảng dạy của giảng viên phải trên cơ sở Luật Giáo dục nói chung, Luật Giáo dục Đại học nói riêng, các quy chế của Bộ Giáo dục và Đào tạo, nội quy, quy chế GD, ĐT của Nhà trường, tiến hành cụ thể hoá thành quy định để thực hiện tốt việc quản lý các nội dung HĐGD của giảng viên theo đúng quy trình, quy chế đánh giá chuyên môn, sát thực tiễn, đem lại hiệu quả cao trong thực hiện giảng dạy các đối tượng.

Để làm tốt nội dung trên, có rất nhiều việc phải làm đối với quản lý việc thực hiện giảng dạy của giảng viên, nhưng cần tập trung thực hiện tốt các bước sau:

Bước 1, chuẩn bị thực hiện giảng dạy của giảng viên, cần tập trung quản lý chặt chẽ các yếu tố chuẩn bị nội dung lên lớp của giảng viên, việc lựa chọn nội dung, phương pháp, hình thức giảng dạy và các điều kiện cần thiết cho hoạt động lên lớp, thông qua chuẩn bị tốt hồ sơ giáo án (trong đó trọng tâm là kế hoạch và nội dung bài giảng đã được thông qua, tập giảng và phê duyệt chặt chẽ theo phân cấp từ tổ bộ môn, khoa đến nhà trường). Bên cạnh đó giảng viên phải nắm chắc đặc điểm, chất lượng đối tượng giảng dạy; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện, phương tiện, đồ dùng, học cụ; các nội dung thông tin cần thiết phục vụ cho một bài giảng, môn học mà giảng viên đảm nhiệm.

Bước 2, tổ chức thực hiện giảng dạy của giảng viên, trực tiếp, cơ bản nhất là quản lý chặt chẽ nền nếp, đảm bảo an toàn và chất lượng tổ chức hoạt động lên lớp của giảng viên ở từng bài giảng của môn học theo quy chế, quy định; đòi hỏi giảng viên phải tập trung cao độ tài nghệ sư phạm, quản lý giảng viên thực hiện bài giảng theo đúng quy trình, đúng lịch huấn luyện; sử dụng các phương pháp, hình thức giảng dạy phù hợp ở từng nội dung môn học, bài giảng, từng đối tượng, theo đúng quy chế, quy định và yêu cầu đổi mới quản lý giảng dạy của nhà trường; cách thức xử trí các tình huống sư phạm trong quá trình lên lớp, đánh giá kết quả nhận thức bài giảng theo quy định, đúng quy chế, đảm bảo chặt chẽ, có chất lượng.

Bước 3, tổ chức thực hiện tốt các hình thức hoạt động sau bài giảng của giảng viên, tập trung quản lý tốt các hoạt động như: Tổ chức tự học, điều khiển xêmina, thực hành, thực tập và ôn tập, chuẩn bị, kiểm tra đánh giá kết quả người học, các cơ quan chức năng cần thường xuyên làm tốt công

tác chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra hoạt động của giảng viên và sinh viên, kịp thời rút kinh nghiệm góp phần nâng cao chất lượng hoạt động sau bài giảng của giảng viên.

2.2.4. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý và phát huy yếu tố tự quản lý hoạt động giảng dạy của giảng viên

Trước sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ, nhất là công nghệ thông tin đã và đang có ảnh hưởng lớn đến tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội trong đó có lĩnh vực GD, ĐT. Do đó, việc tăng cường đầu tư và ứng dụng CNTT, phương tiên kỹ thuật hiện đại vào quản lý giáo dục nói chung và quản lý HĐGD ở nhà trường nói riêng là một vấn đề hết sức quan trọng và cần thiết.

Vì vậy việc đẩy mạnh ứng dụng CNTT trong quản lý HĐGD của giảng viên là biện pháp quan trọng, nhằm phát huy tối đa thế mạnh của CNTT trong quá trình giảng dạy và quản lý HĐGD. Cùng với việc ứng dụng CNTT trong quản lý thì việc phát huy yếu tố tự quản lý của mỗi giảng viên trong quản lý HĐGD của mình là vấn đề có vai trò quyết định đến kết quả quản lý ở nhà trường, yếu tố tự quản lý giúp phát huy hết khả năng, năng lực, tinh thần tự giác, ý thức trách nhiệm của mỗi giảng viên trong giảng dạy và quản lý HĐGD của chính họ góp phần nâng cao chất lượng GD, ĐT ở nhà trường.

2.2.5. Thường xuyên kiểm tra, đánh giá hoạt động giảng dạy của giảng viên

Kiểm tra, đánh giá kết quả giảng dạy của giảng viên là tiền đề quan trọng trong việc nắm chất lượng giảng dạy của giảng viên và chất lượng quản lý HĐGD của các các chủ thể quản lý, các khoa giáo viên và từng giảng viên, từ đó kịp thời đo đạc, điều chỉnh các sai lệch, thực hiện tốt mục tiêu quản lý đã đề ra. Kiểm tra, đánh giá kết quả giảng dạy của giảng viên còn nhằm mục tiêu tăng cường tính chủ động, sáng tạo, tinh thần trách nhiệm của các lực lượng quản lý, của giảng viên và người học trong việc quản lý HĐGD. Thông qua kiểm tra, đánh giá kết quả giảng dạy của giảng viên giúp nhà quản lý tìm ra những ưu, khuyết điểm và nguyên nhân trong quản lý HĐGD; xác định mức độ nắm kiến thức chuyên môn, trình độ, khả năng sư phạm của giảng viên và nhận thức, kết quả của người học. Qua đó, có kế hoạch bồi dưỡng, sử dụng giảng viên thích hợp và điều chỉnh chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giảng viên một cách phù hợp, hiệu quả.

Nội dung kiểm tra, đánh giá kết quả giảng dạy của giảng viên cần tập trung vào các vấn đề sau: Kiểm tra việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy theo quy chế GD, ĐT; kiểm tra, đánh giá trình độ, năng lực sư phạm của giảng viên thông qua việc thực hiện giảng dạy, chất lượng các giờ giảng, hội giảng, dự giảng, kết quả đổi mới phương pháp giảng dạy. Trong quá trình thực hiện, cần tăng cường mật độ kiểm tra đối với những giảng viên trẻ, giảng viên kiêm nhiệm, kiểm tra HĐGD liên kết của giảng viên ở các cơ sở giáo dục ngoài nhà trường. Kiểm tra kết quả giảng dạy của giảng viên thông qua kết quả học tập của sinh viên, thông qua các hội thi, hội thao giảng dạy. Kiểm tra kết quả việc thực hiện các quy định chuyên môn, kế hoạch tự học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ và các mặt công tác khác (như việc đảm bảo ngày công sư phạm, giờ giảng, tham gia nghiên cứu khoa học, sinh hoạt tổ, nhóm chuyên môn, sinh hoạt chuyên đề, viết sáng kiến kinh nghiệm, tham gia các hoạt động tập thể, ngoại khoá).

III.KẾT LUẬN

Hệ thống biện pháp trên có quan hệ chặt chẽ, tác động biện chứng với nhau. Việc thực hiện tốt các biện pháp đó phải được sự quan tâm chỉ đạo của Ban giám hiệu nhà trường và các cơ quan chức năngtiến hành đồng bộ, thường xuyên, liên tục với sự tham gia của tất cả các tổ chức, các lực lượng,nhất là chính đội ngũ giảng viên ở Nhà trường nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả quản lý HĐGD của giảng viên ở Học viện Bưu chính Viễn thông đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đặng Quốc Bảo, Bùi Minh Hiền, Vũ Ngọc Hải, (2009), *Quản lý giáo dục*, Nxb Đại học sư phạm, Hà Nội.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2003), *Chiến lược phát triển giáo dục trong thế kỷ XXI - Kinh nghiệm của các quốc gia,* Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

3. Nguyễn Văn Cường (2014), *Lý luận dạy học hiện đại,* Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.

4. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013, *Nghị quyết Hội nghị Trung ương tám Ban chấp hành Trung ương Khoá XI: "Về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá trong điều kiện nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế".*

5. Đảng cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

6. Chính phủ nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2011), *Chiến lược phát triển giáo dục 2011- 2020,* Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.